

AVRUPA'DA NELER OLUYOR?

FUAT AKYÜREK

Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin bazılarında ekonomik kriz derinleşiyor. Bazı ülkeler iflas etme noktasına geldiler. Zor durumdaki ülkelere "yardım" etmek üzere bir fon kuruldu ve bu fonun yükü giderek ağırlaşıyor. Ünlü ekonomist Roubini AB'nin 2 trilyon euroluk bir "bazukaya" ihtiyacı olduğunu, bu sorunun önümüzdeki aylarda değil, haftalar içinde çözülmesi gerektiğini belirtiyor. Yoksa çok geç olacak! Açıkçası o durumda çöküntü kaçınılmaz olacak.

İtalyan, İspanyol ve bazı Alman bankalarının zor durumda olduğu açıklanıyor. Son günlerde JP Morgan'ın yayımladığı bir raporda, Euro Bölgesi'ndeki bankaların yeniden "sermayelendirme" ihtiyaçlarının 200 milyar dolar olacağı belirtiliyor. Rapora göre Fransız bankalarının 20 milyar euro, Alman bankalarının 25 milyar euro, İtalyan bankalarının da 20-25 milyar euro sermayeye ihtiyaç duyacağı, en büyük "yeniden sermayelendirme" ihtiyacının ise 70-75 milyar dolar ile İspanyol bankalarına ait olduğu tespit ediliyor.

Bu arada Yunanistan Hükümeti ise AB ve IMF'nin kendilerine dayattığı ekonomik hedefleri tutturamayacağını açıkladı. Yunan işçi ve emekçileri kendilerine yönelik ekonomik saldırıları püskürtmek için ayağa kalkmış durumda. Grev, genel grev ve gösteriler peşpeşe gündeme geliyor. Yunanistan'daki işçi ve emekçi hareketinin canlılığı kadar olmasa da İspanya'da, İtalya'da, İngiltere'de, Fransa'da hükümetlerin dev tekellerin çıkarlarını korumak için aldıkları, almayı planladıkları "önlem paketlerine" karşı işçi, emekçi ve gençler mücadeleye atılıyorlar.

Bütün bunlar arasında zor durumdaki AB üyesi ülkelerinin Euro bünyesinden çıkarılması vb gibi tartışmalarda yürütülüyor. Ekonomik krizin ortaya çıkardığı net bir tablo var. Almanya dışındaki tüm AB ülkeleri dış ticarete açık veriyor! Almanya ise artıdaki tek ülke! Yani AB'nin en büyük ekonomisi diğerlerinin sırtından karlarını büyütüyor. Bu durum, özellikle AB üyesi diğer ülkelerin halkları arasında hoşnutsuzluğu körüklerken, devletler arasındaki ilişkileri de etkiliyor.

Hatırlanacağı gibi AB ülkeleri geçmişte dünya çapındaki ciddi politik olaylarda ortak tutum belirleme konusunda birlikte davranmamışlardı. Bugünde ekonomik krizin derinleşmeye doğru gitmesiyle aralarındaki "kader birliği" darbeler yemeye başladı. Bir taraftan "her koyun kendi bacağından asılır" mantığı gündeme gelirken, diğer taraftan özellikle büyük Alman tekellerinin sözcüleri, AB'nin Almanya için stratejik önemde olduğu vurguluyorlar ve Alman Hükümeti'ni daha fazla sorumluluk almaya çağırıyorlar.

Yazının konusu her ne kadar Avrupa olsa da, ABD'de de ciddi gelişmeler görülüyor. Halkın hoşnutsuzluğu büyüyor ve Wall Street'te -ABD ve Dünya Ekonomisinin nabzının attığı cadde-göstericiler görünmeye başladı. Göstericiler New York Şehri Genel Meclis adı altında bir araya gelmişler ve bu adla bir manifesto yayınladılar. Bu manifestoda hem son ekonomik krizde dev tekeller lehine alınan önlemler eleştiriliyor, hem de amerikan demokrasisi sorgulanıyor, tüm halka genel bir mücadele çağrısı yapılıyor.

Bütün bu gelişmeler, Avrupa ve ABD başta olmak üzere dünyanın pek çok bölgesinde ekonomik krizin derinleşeceğini açıkça ortaya koyuyor. Kapitalist ekonomiler en güçlü oldukları kendi merkezlerinde sarsılıyor ve kendi işçi ve emekçilerine karşı yeni bir ekonomik ve politik saldırı başlatmanın hazırlıklarını yapıyorlar. Bu durum dünya ölçüsünde emperyalist devletler arasındaki çelişkileri de keskinleştiriyor. Ortadoğu başta olmak üzere, gerilim bölgelerindeki çelişkiler derinleşiyor. Ama diğer bir gerçek daha var ki, o da tek tek ülkelerde işçi ve emekçi halkın mücadelesinin yükselmesidir. Önümüzdeki dönemin önemli gelişmelere gebe olduğu görmek için herhalde kahin olmak gerekmiyor.

Ekim / 2011